

prima instanță - (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) L. Brînză
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, E. Fistican, V. Negru
instanța de recurs-(Curtea Supremă de Justiție) S. Filincova, M. Ghervas, D. Mardari

ÎNCHEIERE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Lupanciuc,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Lupanciuc
împotriva societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” cu privire la rezoluțiunea contractului
de leasing, restituirea sumei, declararea nulității actului și repararea prejudiciului
moral și acțiunea reconvențională a societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva
lui Ion Lupanciuc cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016, prin
care recursurile declarate de avocatul Alexandru Savva în interesele societății pe
acțiuni „MAIB-Leasing” și de către Ion Lupanciuc au fost considerate inadmisibile,

c o n s t a t ă:

La 04 iulie 2013, Ion Lupanciuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva societății pe acțiuni „MAIB-Leasing”, solicitând rezilierea contractului de
leasing, obligarea pârâtului de a restitui suma de 435 733,05 lei și suma de 157 618,56
lei, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 100 000 lei, precum și
compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în calitate de cumpărător a
procurat de la pârât, în baza contractului de leasing financiar nr. NFL1-1729 din 30
iunie 2009, autoturismul Land Rover Freelander.

Susține Ion Lupanciuc că potrivit contractului, societatea pe acțiuni „MAIB-
Leasing” în calitate de locator, și el în calitate de locatar, au convenit de comun acord
asupra următoarelor obligațiuni contractuale:

- locatorul s-a obligat, la cererea locatarului, să asigure posesiunea și folosința
temporară asupra autoturismului Land Rover Freelander, anul de fabricație 2007, nr.
de identificare SALFA24B57H051934, nr. motorului DZ594009971224DT, nr.
caroseriei SALFA24B57H051934, nr. de înmatriculare CVC 808;

- locatarul, la rândul său, s-a obligat contra unei plăți periodice (rate de leasing),
să achite prețul obiectului leasingului în sumă de 321 508,46 lei, achitarea fiind în rate
pe o perioadă de 42 luni calendaristice, cu o dobândă anuală în mărime de 25 %, rata
lunară fiind stabilită în sumă de 11 621,66 lei, începând cu 30 iulie 2009.

La fel, potrivit condițiilor contractului de leasing, Ion Lupanciuc s-a obligat să achite contribuții proprii pentru asigurarea CASCO și asigurarea ORC.

Indică reclamantul că conform actului de verificare pentru perioada de 30 iunie 2009-30 decembrie 2012 a achitat suma de 413 733,05 lei, iar conform ordinului de încasare a numerarului cu nr. 1041 din 17 decembrie 2012 și nr. 20 din 10 ianuarie 2013, suplimentar au mai fost achitate sumele de 15 000 lei și 7 000 lei, iar în total suma de 435 733,05 lei.

Menționează că pârâtul nu și-a onorat obligația de bază de a-i asigura posesia și folosința bunului.

Susține că a adresat pârâtului mai multe cereri prin care a solicitat comunicarea anumitor date și anume: suma restantă spre plată, descifrarea detaliată a plăților efectuate, suma achitată pentru asigurarea CASCO și asigurarea ORC, actele de ridicare și returnare a automobilului, actul de ridicare a plăcuțelor cu nr. de înmatriculare, etc., însă, nici la o solicitare nu a primit nici un răspuns oficial, mai mult ca atât, societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” refuză să-i comunice de ce în actul de verificare nu sunt reflectate câteva sume achitate anterior, în special: 20 000 lei achitați la 11 iunie 2009, 45 177,37 lei achitați la 17 iulie 2009, 37 475,15 lei achitați la 12 martie 2010, 15 870 lei achitați la 13 mai 2010, 9 075 lei achitați la 20 mai 2010, 12 000 lei achitați la 13 iulie 2010 și 18 020,71 lei achitați la 21 decembrie 2010.

Afirmă că pârâtul fără un pretext și fără somație, cu încălcarea prevederilor contractuale în ce privește procedura rezilierii contractului, în lipsa unui temei legal sau hotărâri judecătorești, la 20 aprilie 2013, fără înștiințarea lui, i-a retras automobilul, pe care îl deținea legal în posesie și folosință temporară, informându-l despre acesta doar la 26 aprilie 2013, și numai datorită faptului că personal a somat pârâtul privind retragerea automobilului.

Invocă reclamantul că prin acțiunile date, pârâtul l-a privat ilegal de dreptul de posesie și folosință asupra autoturismului, or, potrivit condițiilor contractului de leasing financiar din 30 iunie 2009, societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” putea să solicite restituirea bunului numai în cazul când contractul de leasing este reziliat pentru neexecutare.

Astfel, conform pct. 5.7. și 5.8. din contract, locatorul are dreptul de a cere și de a primi înapoi bunul și toate actele legate de acest bun în cazul rezilierii contractului înainte de termen, iar în cazul în care locatarul nu restituie bunul în condițiile stabilite în contract, locatorul are dreptul să utilizeze posibilități legale pentru recuperarea bunului, adică să se adreseze în instanța de judecată.

Reține că la acel moment contractul de leasing nu era reziliat, prin urmare, pârâtul nu era în drept să-i retragă autoturismul.

Mai mult, a achitat toate ratele de leasing, dobânda, comisionul, asigurările precum și alte plăți aferente, drept dovadă servind actul de verificare eliberat chiar de către pârât, iar în cazul când întârzia cu achitarea ratelor, achita benevol penalitățile de întârziere.

La fel, menționează că, din inițiativă proprie, dorind să concretizeze suma restantă spre plată (dacă există) și să definitiveze modalitatea de perfectare a dreptului de proprietate asupra bunului, la 18 aprilie 2013 a expediat o scrisoare în adresa pârâtului, care a fost recepționată și înregistrată în aceeași zi sub nr. 7516, la care însă nu a primit răspuns.

Consideră că prin acțiunile pârâtului se încalcă esențial clauzele contractului de leasing, în special clauza de bază „asigurarea posesiei și folosinței bunului”, ce constituie temei de reziliere a contractului de locațiune cu restituirea sumelor achitate până în prezent pârâtului.

Invocă reclamantul Ion Lupanciuc că prin neexecutarea obligației, pârâtul i-a cauzat prejudiciu material în sumă de 593 351,61 lei, aici nefiind incluse sumele achitate în beneficiul pârâtului pentru asigurarea CASCO și asigurarea ORC și un prejudiciu moral, estimat în echivalent bănesc în sumă de 100 000 lei. (vol. I f.d. 5-8)

La 21 februarie 2014, societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” a depus acțiune reconvențională împotriva lui Ion Lupanciuc, solicitând admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea de la Ion Lupanciuc a sumei în mărime de 181 694,53 lei cu titlu de datorie acumulată în urma executării necorespunzătoare a contractului de leasing financiar cu nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 30 iunie 2009 societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” în calitate de locator și Ion Lupanciuc în calitate de locatar au încheiat contractul de leasing financiar nr. FL1-1729, obiect al cărui a constituit transmiterea în posesiunea și folosința lui Ion Lupanciuc a autoturismului de model Land Rover Freelander, anul producerii 2007, în schimbul achitării de către acesta în beneficiul societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” a ratelor de leasing, conform graficului.

Susține că finanțarea procurării autoturismului de model Land Rover Freelander în beneficiul lui Ion Lupanciuc a avut loc în următoarele condiții contractuale: plata lunară a ratelor de leasing, în mărimea și la termenele stabilite de părți, perioada de leasing fiind de 42 luni (30 iunie 2009-30 decembrie 2012).

Afirmă că și-a executat pe deplin obligațiile contractuale, a finanțat procurarea autoturismului Land Rover Freelander, anul producerii 2007 și l-a transmis în posesia și folosința lui Ion Lupanciuc, însă ultimul nu a respectat prevederile contractuale și nu a achitat ratele de leasing stabilite în graficul achitărilor, anexă la contractul de leasing financiar FL1-1729 din 30 iunie 2009.

Menționează că în rezultatul executării necorespunzătoare a obligațiilor, Ion Lupanciuc a acumulat datorii, care au fost consemnate în actul de verificare pentru perioada 30 iunie 2009-03 august 2011, semnat de ambele părți, din conținutul cărui rezultă că datoria lui Ion Lupanciuc față de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” la 03 august 2011 constituia suma de 194 694,53 lei, formată din neachitarea ratelor de leasing și 9 000 lei amendă pentru neachitare la timp.

Totodată, prin actul din 03 august 2011, părțile contractante au reziliat contractul de leasing financiar cu nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, iar pârâtul s-a obligat să achite datoriile acumulate și să restituie autoturismul Land Rover Freelander.

Astfel, la 17 decembrie 2012, Ion Lupanciuc a achitat o parte din datorie, în mărime de 15 000 lei, iar la 10 ianuarie 2013 în mărime de 7 000 lei, prin urmare fiind achitată amenda în mărime de 9 000 lei, precum și o parte din datorie.

Invocă că conform prevederilor pct. 1.3. a contractului de leasing, locatarul se obligă să achite în folosul locatorului integral și în termen ratele de leasing, conform graficului de achitare, care este parte integrantă a contractului respectiv.

Iar, conform art. 13 alin. (2) lit. f) Legea cu privire la leasing, locatarul este obligat să plătească ratele de leasing în modul și în termenele stabilite în contractual de leasing. (vol. I f.d. 83-90)

La 16 mai 2014, Ion Lupanciuc a depus cerere de concretizare și completare a cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, rezolvirea contractului de leasing financiar cu nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, încasarea de la societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” a sumei de 502 240,05 lei, în contul plăților în baza contractului de leasing, declararea nulității actului de restituire a automobilului din 03 august 2011, semnat în baza contractului de leasing financiar cu nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, încasarea de la societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” a sumei de 100 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat, precum și încasarea cheltuielilor de judecată. (vol. I f.d. 159-162)

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Ion Lupanciuc împotriva societății pe acțiuni „MAIB-Leasing”.

S-a constatat nulitatea actului de restituire a automobilului din 03 august 2011, semnat în baza contractului de leasing financiar cu nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009.

S-a încasat de la societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” în beneficiul lui Ion Lupanciuc suma de 88 507,51 lei și taxa de stat în mărime de 2 755,21 lei.

S-a respins acțiunea înaintată de Ion Lupanciuc în partea pretențiilor cu privire la rezolvirea contractului de leasing, restituirea sumei în mărime de 413 732,54 lei și repararea prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”. (vol. II f.d. 81, 84-93)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015 s-a respins apelul declarat de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”.

S-a admis apelul declarat de Ion Lupanciuc.

S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 și s-a emis o nouă hotărâre.

S-a admis parțial acțiunea depusă de Ion Lupanciuc.

S-a rezolvit contractul de leasing financiar cu nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, încheiat între societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”, locator și Ion Lupanciuc, locatar.

S-a încasat de la societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” în beneficiul lui Ion Lupanciuc suma de 457 063,19 lei achitată conform contractului de leasing financiar nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009.

În rest, cerințele înaintate de către Ion Lupanciuc și de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat de la societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” în beneficiul lui Ion Lupanciuc cheltuieli de judecată însumă de 15 367 lei pentru taxa de stat achitată pentru judecarea cauzei în primă instanță și 9 150 lei la depunerea cererii de apel, iar în total suma de 24 517 lei, proporțional pretențiilor admise din acțiunea inițială. (vol. III f.d. 13, 14-22)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015 s-a admis recursul declarat de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”.

S-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2015 și s-a restituit pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. (vol. III f.d. 204-214)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 s-au respins cererile de apel declarate de Ion Lupanciuc și societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014.

La 03 august 2016 avocatul Alexandru Savva în interesele societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admitere a acțiunii reconvenționale, precum și încasarea de la Ion Lupanciuc în beneficiul societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” a cheltuielilor de judecată.

La 07 septembrie 2016 Ion Lupanciuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, în partea prin care a fost respinsă acțiunea inițială, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie rezolvit contractul de leasing financiar nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009, încasată de la societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” suma de 502 240,05 lei, în contul plăților în baza contractului de leasing, suma de 100 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat și cheltuielile de judecată, cu menținerea în rest a hotărârii.

La 26 septembrie 2016 avocatul Alexandru Savva în interesele societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” a depus recurs suplimentar prin care și-a completat cerințele solicitând admiterea cerințelor din recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale înaintate de Ion Lupanciuc și admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea de la Ion Lupanciuc în beneficiul societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016 recursurile declarate de avocatul Alexandru Savva în interesele societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” și de către Ion Lupanciuc s-au considerat inadmisibile.

La 07 februarie 2017 Ion Lupanciuc a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii, reținerea pricinii pentru examinarea recursului, în alt complet de judecatori, sau, după caz, admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 în partea respingerii acțiunii inițiale, cu modificarea acesteia și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie rezolvit contractul de leasing financiar nr. FL1-1729 din 30 iunie 2009 și să se încaseze de la societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” în beneficiul lui Ion Lupanciuc suma de 413 733,05 lei, în contul plăților în baza contractului de leasing, suma de 100 000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat și sumele achitate cu titlu de cheltuieli de judecată, cu menținerea în rest a hotărârilor contestate.

Revizuentul Ion Lupanciuc și-a întemeiat cererea de revizuire în baza art. 449 lit. a) și b) Codul de procedură civilă, indicând că la 01 iulie 2013, în baza plângerii sale, procuratura Buiucani mun. Chișinău a pornit cauza penală nr. 2013038106 în baza indicilor componentei de infracțiune prevăzute de art. 352 alin. (2) lit. d) Codul penal, privind acțiunile samavolnice ale factorilor de decizie ale societății pe acțiuni „MAIB-Leasing”.

La 26 mai 2014 prin ordonanța procurorului în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Demciucin Igor, învinuitul Sula Victor și bănuitul Septalov Oleg au fost scoși de sub urmărire penală, iar cauza penală nr. 2013038106 a fost clasată, însă, în dispozitivul acestei ordonanțe nu s-a indicat despre încetarea procesului penal în privința celor două persoane, ci s-a menționat doar despre clasarea cauzei penale.

Astfel, la 06 decembrie 2016 Procurorul adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău, Oleg Popov, a emis ordonanța prin care a completat pct. 2 din partea rezolutivă a ordonanței din 26 mai 2014, privind scoaterea lui Sula Victor și Septalov Oleg de sub urmărire penală, adoptată de către procurorul în Procuratura Buiucani, mun. Chișinău, Igor Demciucin, în cauza penală nr. 2013038106, după textul ”acțiunile lui” cu următoarea sintagmă ”și prezentei în aceste acțiuni a elementelor contravenției prevăzute la art. 335 Cod contravențional”.

Retine revizuentul că această ordonanță a devenit irevocabilă prin neatacare, fiindu-i comunicată la 14 decembrie 2016.

Prin urmare, consideră că a fost emis un act asimilat sentinței penale, prin care s-a constatat vinovăția exponenților intimatei în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Codul contravențional, samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, însă, în legătură cu expirarea prescripției nu au fost aplicate sancțiuni contravenționale.

Menționează că prin pct. 13 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 15 aprilie 2013 nr. 2 cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a legislației procedurale la examinarea pricinilor civile în ordine de revizuire, s-a menționat că despre existența unor circumstanțe care indică direct la faptul că, unul dintre subiecți a comis o infracțiune în legătură cu judecarea pricinii, însă în virtutea unor împrejurări obiective nu pot fi constatate prin sentință penală irevocabilă. De exemplu: poate fi constatat faptul comiterii unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă, în baza actului organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție (art. 60 Codul penal) sau în legătură cu actul de amnistie (art. 107 Codul penal). În atare caz, situațiile menționate se vor încadra în rigorile prevăzute de art. 449 lit. a) Codul de procedură civilă.

Astfel, invocă revizuentul că în cauză au apărut circumstanțe noi care confirmă vinovăția intimatei și atestă încălcarea de către aceasta a procedurii legale și contractuale la ridicarea automobilului din posesia sa, ce obligă instanțele să aprecieze din nou starea de fapt, fiind evident că anume intimata este vinovată de perturbarea posesiei sale asupra automobilului, aceasta fiind pasibilă de compensarea integrală a prejudiciilor cauzate.

În contextul celor expuse, consideră că urmare a acestor noi circumstanțe trebuie aplicate prevederile art. 3 al Legii cu privire la leasing, reieșind din care, contractul de leasing este contractul în a cărui bază o parte (locator) se obligă, la cererea unei alte părți (locatar), să asigure posesiunea și folosința temporară a unui bun, contra unei plăți periodice (rată de leasing), achiziționat sau produs de locator, iar la expirarea contractului să respecte dreptul de opțiune al locatarului de a cumpăra bunul, de a prelungi contractul de leasing, ori de a face să înceteze raporturile contractuale.

Prin referința din 28 februarie 2017, avocatul Alexandru Savva în interesele societății pe acțiuni „MAIB-Leasing”, a solicitat respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată.

La 28 februarie 2017 Ion Lupanciuc a depus supliment la cererea de revizuire, prin care a indicat că după judecarea cauzei în ordine de recurs, a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Alexandru Savva, care a reprezentat interesele societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” pe cauza dată.

Astfel, susține că a contractat serviciile avocatului Alexandru Savva, în acest sens fiind eliberată procura din 09 noiembrie 2016 autentificată de notarul Oxana Melnic (anexată la cerere), prin care l-a împuternicit pentru a-i reprezenta interesele în fața instituțiilor de stat și de drept, precum și în instanțele de judecată.

Menționează că în pofida faptului dat, avocatul Alexandru Savva continuă să reprezinte interesele intimatului societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”, ceea ce constituie o încălcare a procedurii, deoarece constituie un conflict de interese.

Totodată, menționează că prin actul de verificare și bonurile de plată (anexate la cerere) se atestă achitarea deplină a ratelor de leasing în sumă de 502 240,56 lei.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire depusă de Ion Lupanciuc, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute la art. 449 Codul de procedură civilă, iar, cererea de revizuire poate fi declarată doar în baza temeiurilor strict prevăzute în norma dată, care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul reține că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 Codul de procedură civilă.

În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanțele inferioare a normelor de drept material și procedural, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat.

Din conținutul cererii de revizuire înaintată rezultă că Ion Lupanciuc solicită revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016, invocând drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. a) și b) Codul de procedură civilă.

Astfel, în conformitate cu art. 449 lit. a) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

Din sensul normei de drept citate rezultă că acest temei de revizuire se referă la cazurile în care un judecător, grefier, martor, traducător sau unul dintre alți participanți la proces enumerați în art. 55, 59 Codul de procedură civilă, care au luat parte la judecarea pricinii, au fost condamnați printr-o sentință penală irevocabilă pentru infracțiune în legătură cu judecarea pricinii civile, anterior examinate.

Deci, în acest caz, forță probantă o are doar sentința irevocabilă, care să fie în legătură cu expunerea pricinii.

Prezentarea în instanța de revizuire numai a actelor de pornire/sau de încetare a urmăririi penale în privința unuia dintre subiecții menționați care se bănuiește sau se învinuiește că a comis o infracțiune în legătură cu judecarea pricinii, nu pot fi acceptate ca probă pentru constatarea circumstanțelor prevăzute de art. 449 lit. a) Codul de procedură civilă.

Astfel, contrar normei de drept citate, Ion Lupanciuc nu a anexat la cererea de revizuire o sentință penală irevocabilă prin care s-a constatat comiterea unei infracțiuni în legătură cu prezenta pricină.

Or, ordonanța procurorului Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău din 06 decembrie 2016, prin care s-a completat pct. 2 din partea rezolutivă a ordonanței din 26 mai 2014, nu constituie temei de revizuire și nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. a) Codul de procedură civilă.

Totodată, conform art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate, este de înțeles că circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente.

Circumstanțele nou-descoperite constituie totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Elemente de fapt, la rândul său, ca modalitate a probării circumstanțelor, constituie, în conformitate cu art. 117 alin. (2) Codul de procedură civilă, explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, depozițiile martorilor, înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, concluziile experților.

Așadar, prin prisma celor enunțate, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul nu a prezentat probe concludente și pertinente, care să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile prevăzute de art. 449 lit. b), or, cele indicate în cererea de revizuire au fost supuse cercetării pe parcursul examinării cauzei.

Totodată, instanța de revizuire reține că reluarea procesului de judecată pentru o nouă soluționare a cazului ar încălca principiul securității raporturilor juridice care presupune respectul față de principiul lucrului judecat, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești care cere, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Pretinsa circumstanță nouă aflată de către revizuentul Mihail Ion Lupanciuc, și anume, ordonanța procurorului Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău din 06 decembrie 2016, prin care s-a completat ordonanța din 26 mai 2014, nu poate constitui temei

pentru revizuirea încheierii instanței de recurs și redeschiderea procesului, or, aceasta nu schimbă situația de fapt și de drept constatată în prezenta speță.

Totodată, Colegiul reține că ordonanța din 26 mai 2014, completată prin ordonanța procurorului Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău din 06 decembrie 2016 nu poate fi calificată ca înscris nou probator care nu au putut fi prezentat instanței de judecată pe parcursul examinării cauzei în fond.

La fel, Colegiul menționează că înscrisurile anexate la cererea de revizuire suplimentară depusă de Ion Lupanciuc, nu constituie probe care ar avea forță juridică în vederea redeschiderii procesului în temeiul art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă și nu constituie circumstanțe noi care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Or, procura din 09 noiembrie 2016 autentificată de notarul Oxana Melnic a fost semnată ulterior emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016.

În acest sens, Colegiul reține că, împuternicirile acordate prin procura anexată la cererea de revizuire nu țin de obiectul litigiului în cauză.

Prin urmare, Colegiul conchide că cele invocate în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în art. 449 Codul de procedură civilă.

Pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Ion Lupanciuc în argumentarea cererii nu invocă careva circumstanțe sau probe care ar putea fi raportate la temeiurile stabilite de normele procedurale sus citate.

Astfel, Colegiul consideră că motivele invocate în susținerea cererii de revizuire se referă la dezacordul revizuentului cu soluția pronunțată de către instanța de judecată pe parcursul examinării cauzei pe cale ordinară și nu relevă, prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă, careva temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Mai mult, aspectele invocate în cererea de revizuire reflectă caracterul unor critici neîntemeiate, prin care se urmărește reformarea unei hotărâri judecătorești, revizuentul exprimându-și nemulțumirea față de soluția conținută în hotărârea irevocabilă contestată.

Alte argumente Ion Lupanciuc nu a invocat și cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În urma celor reținute supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel fiind, admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat de Ion Lupanciuc ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea

principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o nouă reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*cauza Brumărescu contra României nr. 28342/95 și Roșca contra Moldovei nr. 6276/02*).

Din considerentele, menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă și urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă Ion Lupanciuc, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 septembrie 2016 prin care recursurile declarate de avocatul Alexandru Savva în interesele societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” și de către Ion Lupanciuc au fost considerate inadmisibile, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Lupanciuc împotriva societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” cu privire la rezoluțiunea contractului de leasing, restituirea sumei, declararea nulității actului și repararea prejudiciului moral și acțiunea reconvențională a societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva lui Ion Lupanciuc cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari